

[Forside \(/\)](#) / [Klima \(/klima/\)](#) /

[Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til maskinarbejde \(/klima/klimavirkemidler-i-oekologisk-planteavl-relateret-til-maskinarbejde/\)](#)

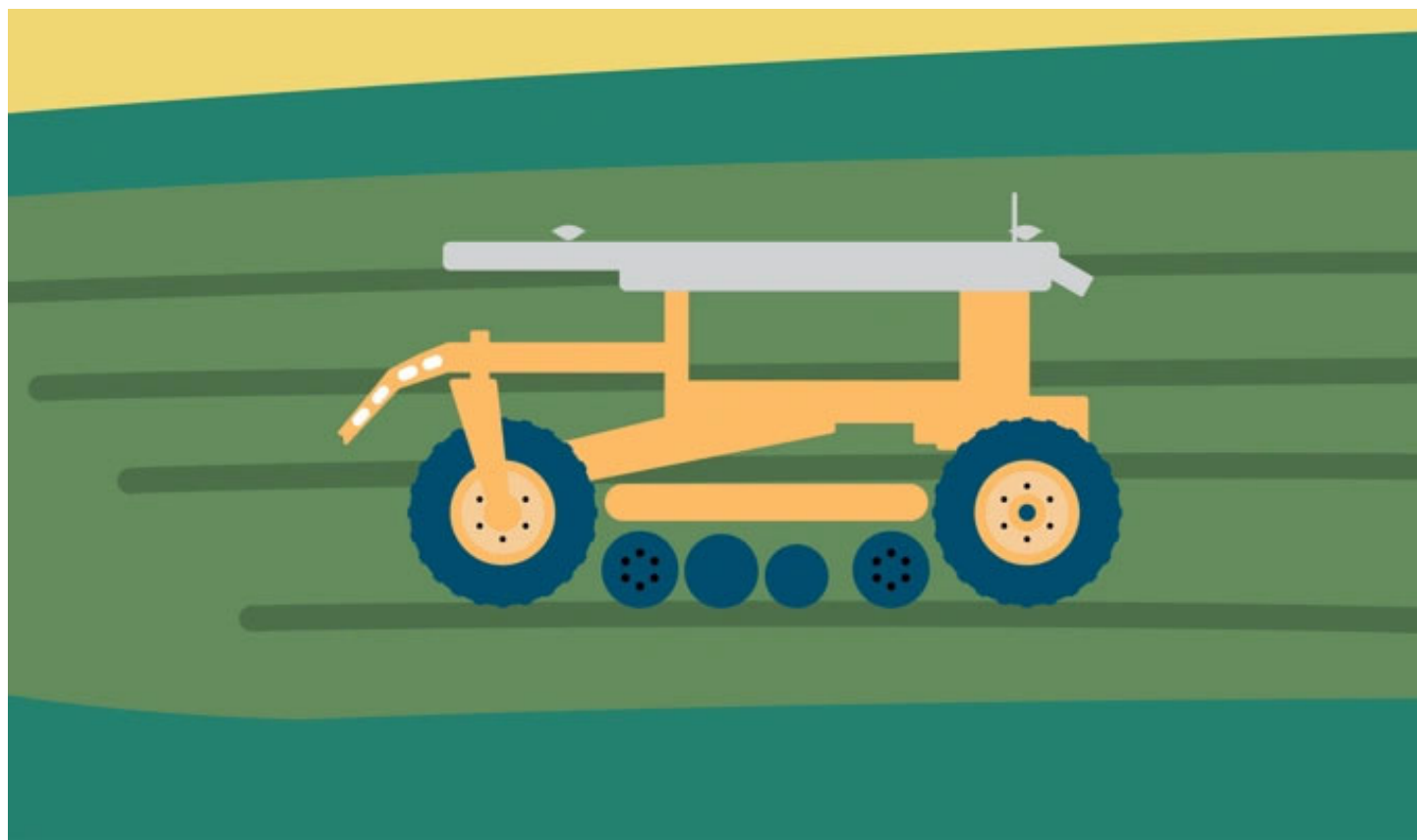
Udgivet 01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til maskinarbejde

Reduceret dieselforbrug og pløjefri dyrkning er nogle af de muligheder, du har for at sænke klimaeffekten fra din bedrift.

Af Erik Fog

Find information om de enkelte virkemidler, der er relateret til maskinarbejde i oversigten herunder.

Reducer dit dieselforbrug

Den seneste opgørelse af brændstofforbruget i marken stammer fra 2005. Det vurderes, at der siden da ikke er sket væsentlige ændringer i forbruget, og at tallene derfor stadig kan bruges som et udgangspunkt. For at dyrke 1 ha korn anslås det, at der bruges ca. 70 l brændstof til jordbearbejdning, plantepleje, høst og halmbjergning, og transport til/fra mark. Derudover bruges der mellem 9-18 l til udbringning af husdyrgødning. Samlet bliver det mellem 79 - 88 l brændstof pr. ha. Hvis du vil nedsætte dit dieselforbrug, kan du justere på din køreteknik ved at køre med lavere motoromdrejninger, justere jordbearbejdningsdybde, og køre med korrekt dæktryk, som er nogle få eksempler på fokusområder, der kan sænke brændstofforbruget. Hvis du nedsætter hastigheden med bare 1 km/t, vil du se en reduktion af brændstof på 5 %. En dårlig indstilling af ploven vil kunne øge brændstofforbruget med 12 %.

Ved brug af lastbil til transport på bedriften, kan du yderlige nedsætte dit brændstofforbrug. Det er mere brændstofeffektivt at transportere last med lastbil, og hvor det er relevant at skifte til lastbiltransport, kan du reducere dit brændstofforbrug med 37 %.

En yderlige effektivisering af dit brændstofforbrug kunne være at samle din jord, så du undgår lang transport. Effekten af dette tiltag er individuelt og afhænger af den enkelte bedrift og muligheden for optimal arrondering.

Skal du udskifte dine maskiner, vil en overgang fra fossildrevne maskiner til eldrevne maskiner kunne reducere dit brændstofs forbrug betydeligt. Det årlig kWh forbrug fra elmaskinen tillægges bedriftens samlede elforbrug.

Reduceret emission: CO₂ fra markmaskiner (nedsat brændstofforbrug).

Kan beregnes i ESGreen Tool: Ja.

Bæredygtighed	Score 0-3
Klima	2
Vand og luft	0
Biodiversitet	0
Jordfrugtbarhed	0
Husdyrsundhed	0
Energiforbrug	2
Ressourceforbrug	2
Sociale forhold	0
Ledelse	0
Økonomisk robusthed	2

Kræver nye investeringer	1
--------------------------	---

Skemaet viser, hvor meget klimavirkemidlet er vurderet til også at påvirke andre bæredygtighedsparametre. 0 betyder ingen eller negativ effekt, mens 1 til 3 er stigende positiv effekt. Ift. ledelse angiver scoren, hvor meget ekstra ledelse, der er behov for, ift. økonomisk robusthed angiver scoren, i hvor høj grad klimatiltaget vil bidrage positivt til driftsøkonomien, og ift. nye investeringer angiver scoren, hvor store investeringer, der bliver behov for, for at implementere virkemidlet i praksis.

Læs mere:

- [100 procent elektrisk traktor fra New Holland \(effektivtlandbrug.landbrugnet.dk\) \(https://effektivtlandbrug.landbrugnet.dk/artikler/maskiner/84893/100-procent-elektrisk-traktor-fra-new-holland\)](https://effektivtlandbrug.landbrugnet.dk/artikler/maskiner/84893/100-procent-elektrisk-traktor-fra-new-holland)
- [Landbrugets kilder til udledning af CO₂ \(icoel.dk\) \(/klima/landbrugets-kilder-til-udledning-af-co2/\)](https://icoel.dk/klima/landbrugets-kilder-til-udledning-af-co2/)
- [Værktøj: Beregn dine udgifter til transport \(icoel.dk\) \(/bedrift/vaerktoej-beregn-dine-udgifter-til-transport/\)](https://icoel.dk/bedrift/vaerktoej-beregn-dine-udgifter-til-transport/)

Pløjefri dyrkning

Inden for pløjefri dyrkning skelnes der oftest mellem reduceret jordbearbejdning, hvor der harves inden etablering, og direkte såning, hvor der hverken harves eller pløjes, men der sås direkte i afgrøderester.

Den primære klimagevinst ved pløjefri dyrkning ligger i besparet energiforbrug til pløjning. Aarhus Universitet har estimeret en reduceret emission knyttet til sparet dieselforbrug på 54 og 108 kg CO₂ ækv/ha for hhv. reduceret jordbearbejdning og for direkte såning .

Forskningen peger på, at der ikke sker en øget kulstoflagring ved pløjefri dyrkning, men i stedet en omfordeling af kulstof i jordlagene, sådan at kulstofindholdet koncentrerer sig i det øverste jordlag. Planter i vækst er det vigtigste for at øge kulstoflagring. Der er ikke tilstrækkelig forskning, til at vurdere, om pløjefri dyrkning har en effekt på lattergasemission ved omsætning af planterester.

I økologisk planteavl er ploven et vigtigt led i mekanisk ukrudtsbekæmpelse, særligt hvad angår flerårige ukrudtsarter. At droppe ploven helt som økologisk landmand er derfor særligt udfordrende og vil i den konkrete situation kun ske efter en opvejning af fordele og ulemper. Du kan reducere pløjning til nogle få steder i sædskiftet, og der er erfaringer med økologisk pløjefri dyrkning i en dansk kontekst med anbefalinger af, at pløjefri dyrkning forudsætter marker, der så vidt muligt er fri for rod ukrudt. Samtidig spiller veletablerede efterafgrøder og robuste sædskifter med kløvergræs en central rolle i konkurrencen mod ukrudt. Vil du arbejde med pløjefri dyrkning som et led i en øget klimaindsats på bedriften, er det derfor oplagt at koble med efterafgrøder som klimavirkemiddel.

Reduceret emission: CO₂ fra markmaskiner (diesel): 54-108 kg CO₂ ækv/ha. N- og C-tabseffekter i jord.

Kan beregnes i ESGreen Tool: Ja indirekte via reduceres diselforbrug.

Bæredygtighed	Score 0-3
Klima	2
Vand og luft	0
Biodiversitet	0
Jordfrugtbarhed	0
Husdyrsundhed	0
Energiforbrug	2
Ressourceforbrug	2
Sociale forhold	0
Ledelse	0
Økonomisk robusthed	2

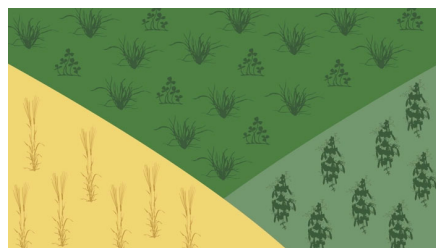
Kræver nye investeringer	1
--------------------------	---

Skemaet viser, hvor meget klimavirkemidlet er vurderet til også at påvirke andre bæredygtighedsparametre. 0 betyder ingen eller negativ effekt, mens 1 til 3 er stigende positiv effekt. Ift. ledelse angiver scoren, hvor meget ekstra ledelse, der er behov for, ift. økonomisk robusthed angiver scoren, i hvor høj grad klimatiltaget vil bidrage positivt til driftsøkonomien, og ift. nye investeringer angiver scoren, hvor store investeringer, der bliver behov for, for at implementere virkemidlet i praksis.

Læs mere:

- Pløjefri dyrkning og conservation agriculture (icoel.dk, PDF 24 sider) (/media/mrynv3pe/pløjefri-dyrkning-og-conservation-agriculture.pdf)
- Reduceret jordbearbejdning i økologien (icoel.dk, PDF 15 sider) (/media/53nhrruh/inspirationshaefte_reduceret_jordbearbejdning_i_oekologien.pdf)
- Pløjning i et regenerativt landbrug (icoel.dk) (/planteavl/pløjning-i-et-regenerativt-landbrug/)
- Regenerativt landbrug – plov eller pesticider? (LandbrugsAvisen.dk) (<https://landbrugsavisen.dk/regenerativt-landbrug-plov-eller-pesticider-225475>)

Læs om andre klimavirkemidler indenfor planteavl

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til afgrødevalg og - dyrkning

Afgrøder med stort kvælstofoptag og efterafgrøder i sædskiftet er...

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til gødsning

Klimaoptimeret gødsning ved f.eks. nedfældning eller anvendelse af plantebaseret...

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til ekstensivering

Hæv vandstanden på organojorde og etabler bræmmer langs vandløb og...

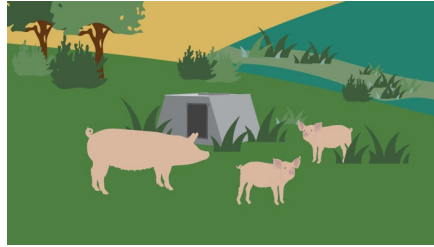
Læs om klimavirkemidler inden for andre produktionsgrene

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk kvæghold

Hyppig gylleudslusning og optimeret grovfoderproduktion er nogle af de muligheder, du...

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk griseproduktion

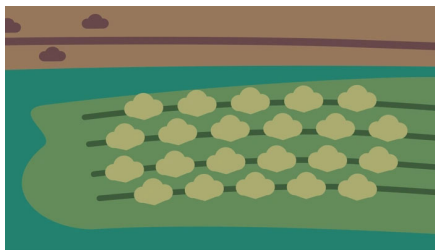
Optimeret fodring og bedre gødningshåndtering er nogle af de muligheder, du har for ...

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk fjerkræ- og ægproduktion

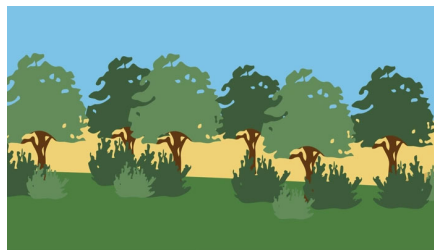
Bedre gødningshåndtering, varmeveksler og fokus på at undgå proteinoverskud er...

01.09.2025

Klimavirkemidler i økologisk grøntsagsproduktion

Bedre gødning og dyrkningsmedie, energieffektivitet og fokus p...

01.09.2025

Klimavirkemidler i øvrige dyrkningssystemer i økologisk produktion

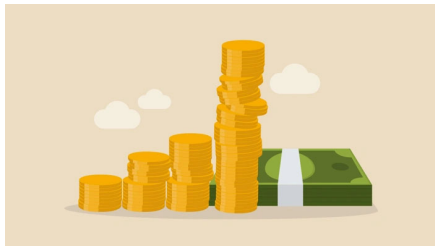
Skovlandbrug og paludikultur kan med fordel etableres på den økologiske bedrift for at...

01.09.2025

Klimavirkemidler på den økologiske bedrift relateret til bygninger

Optimer og reducer strømforbruget i dine bygninger for at sænke din...

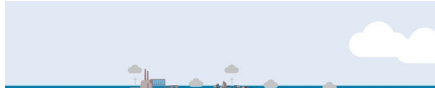

01.09.2025

Økonomi i klimatiltag på din økologiske bedrift

Når du som landmand overvejer virkemidler til reduktion af bedriftens...

Økologiens virkemiddelkatalog

Økologiens virkemiddelkatalog

Få overblik over de
klimavirkemidler, der er
relevante for din økologiske...

Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

Læs om andre virkemidler, som kan sænke klimabelastningen af din økologiske produktion.

05.12.2025

Aftale om ny kvælstofregulering: Sådan vil den påvirke økologiske landmænd

Med den nye
kvælstofregulering skal
økologiske landbrugere...

17.11.2025

Der er brugbare alternativer til spagnum som vækstmedie

Udvinding af spagnum har en
betydelig klimapåvirkning.
Derfor er en udfasning af...

28.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til ekstensivering

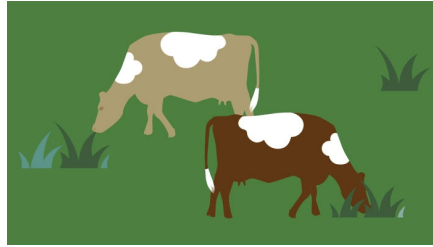
Hæv vandstanden på
organojorde og etabler
bræmmer langs vandløb og...

28.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til gødskning

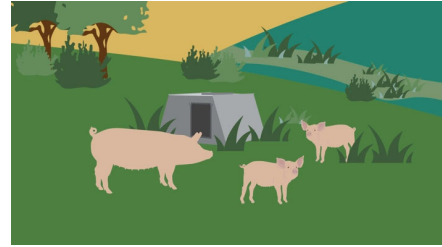
Klimaoptimeret gødskning ved f.eks. nedfældning eller anvendelse af plantebaseret...

05.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk kvæghold

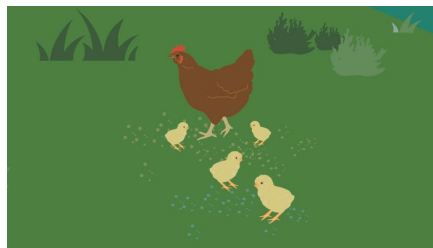
Hyppig gylleudslusning og optimeret grovfoderproduktion er nogle af de muligheder, so...

05.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk griseproduktion

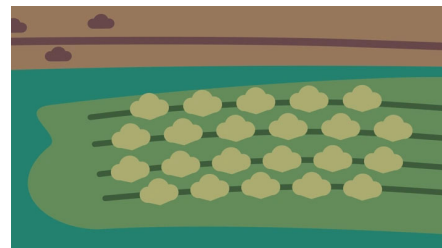
Optimeret fodring og bedre gødningshåndtering er nogle af de muligheder, du har for ...

05.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk fjerkræ- og ægproduktion

Bedre gødningshåndtering, varmeveksler og fokus på at undgå proteinoverskud er...

05.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk grøntsagsproduktion

Bedre gødning og dyrkningsmedie, energieffektivitet og fokus p...

05.11.2025

Klimavirkemidler i øvrige økologiske dyrkningssystemer

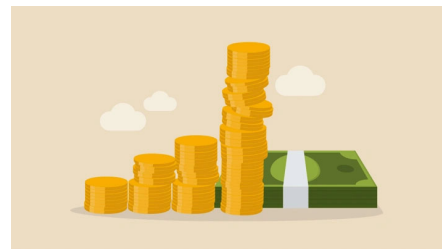
Skovlandbrug og paludikultur kan med fordel etableres på den økologiske bedrift for at...

05.11.2025

Klimavirkemidler på den økologiske bedrift relateret til bygninger

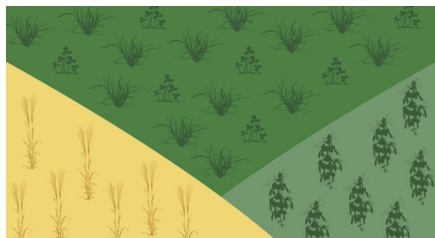
Optimer og reducer strømforbruget i dine bygninger for at sænke din...

07.11.2025

Økonomi i klimatiltag på din økologiske bedrift

Klimatiltag kan have betydning for økonomien på din økologiske bedrift.

28.11.2025

Klimavirkemidler i økologisk planteavl relateret til afgrødevalg og - dyrkning

Afgrøder med stort
kvælstofoptag og
efterafgrøder i sædskiftet er...

Kontakt

Erik Fog

Chefkonsulent

+45 51 80 86 69

eikf@icoel.dk